

Tretia básnická zbierka Petra Hotru *Blúdenie telom* nie je síce o reflexii staroby a o mravných súradniciach spoločnosti, podstatným jej znakom je však obsesívne pozorovanie vlastného mentálneho a fyzického stavu. To miestami nevdojak tvorí výpoveď aj o spoločenských okolnostiach života človeka situujúceho sa mimo všetkého diania. Ak však Hotrove básne vypovedajú o niečom pozoruhodnom, tak skôr mimovoľne, napriek jeho pretváraníu myšlienok do slov. Paušalizovane možno povedať, že trpí bežným neduhom píšucich výtvarníkov či vizuálnych umelcov (majúc z posledných rokov v pamäti zbierky Borisa Ondreičku, Martina Gerboca či Jána Kudličku): ťažkosťami vyjadriť sa slovne a rozoznať mieru. Od nich ho oddeľuje priznaná skepsa z jazyka a občasné, ba až vzácne momenty prostoty bez nehatenej a násilnej literárnej štylizácie. Kniha je delená na päť kapitol, ich tematické okruhy sa dajú vytyšiť: prvé dve sú extrémne sebaopozorovacie, analytické a úzkostné, tretia o priestore, štvrtá je vlastne krkolomnou poéziou každodennosti v domácnosti, piata je samostatná báseň, optimistické vyznanie citu. I tak sa však texty zlievajú do jednej masy, predovšetkým kvôli básnickému jazyku -nejazyku. Jeho dištancovaná stránka analyzujúca jemné premeny biologicko -fyziológického a psychologického stavu a jeho krehkosť akoby pochádzala z čítania autoriek ako Katarína Kucbelová, Mária Ferenčuhová či Nóra Ružičková, avšak ťažkopádnosťou, hraničnou nezrozumiteľnosťou a obľubou genitívnych metafor konkuruje skôr poézii nadrealizmu. S ňou súvisí aj u Hotru častý pocit nereálnosti, skresleného času i priestoru a snaha tento stav jazykovo postihnúť, ktorú u autora poznamenáva skepsa, či sa to vôbec dá: „v mozgových neurónoch v uväznenej duši / čítam znaky a nenachádzam význam“ (s. 35); „nejasná minulosť jasnej budúcnosti / koketéria úst prázdnej postele / nad posteľou obraz chaotickej reality / prichádzajúcej a odchádzajúcej / ako sa jej zachce“ (s. 49). V tomto ohľade vôbec neprekvapuje, že najčastejšími motívmi básní sú mozog, nervy, synapsie ako vecné a fyziologicky konkrétne zdroje ľudského prežívania a vnímania. Kontrapunkt k hypercitlivému sebaopozorovaniu tvorí Hotrovo písanie o každodennosti a ľudských vzťahoch. V omnoho civilnejšej, lyrickejšej a vzácnejšej polohe nahliada na svet niekedy až odzbrojujúco a sympaticky naívne: „Natrel som studňu svetlosivou ako si chcela / zdala sa ti však prisvetlá / tá studňa pred kamenným domom / je asi staršia ako my dvaja / narodení v tom istom roku / ty ešte v lete ja až na jeseň / nevieme aká hlboká je studňa / netušíme ako 32 Poézia je to s nami / zajtra možno kúpim tmavšiu sivú“ (s. 75). Autor akoby po introspekcii, ktorou chce predovšetkým eruptívne pomenovať svoj stav, odrazu otvoril oči a nachádzal akýsi záchytný, spoľahlivý bod pre život, pre aspoň minimálnu účasť na nezrozumiteľnom svete. Fakt, že Hotra presne takúto poéziu už vytvoril, ale v podobe haiku (Haiku, 2021), svedčí skôr o tom, že hľadanie spôsobu, ako svoj stav vyjadriť, je uňho záležitosť rovnako formálna ako filozofická. No značná časť jeho najnovšej zbierky dokazuje, že blúdi viac jazykom ako telom.

Mgr. Viliam Nádaskay, PhD.